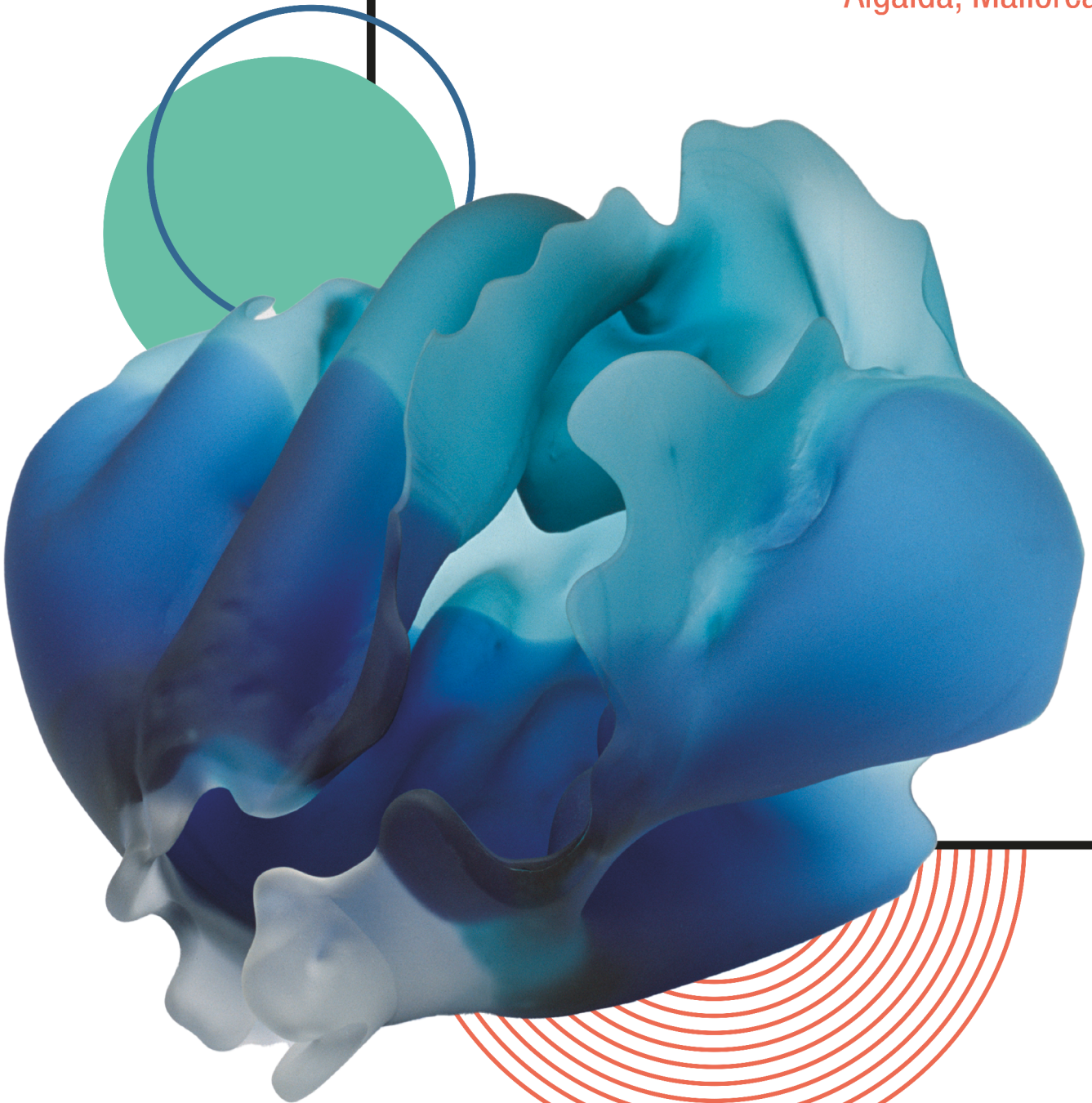

II

JORNADES INTERNACIONALS
DE VIDRE CONTEMPORANI
EL VIDRE AL SEGLE XXI

16 i 17 D'OCTUBRE 2023

Gordiola
Algaida, Mallorca

Serie Otaru #12, 1987. Marvin Lipofsky. Colección MAVA

www.iijornadasvidrio.com

I JORNADES INTERNACIONALS DE VIDRE CONTEMPORANI EL VIDRE AL SEGLE XXI

PRESENTACIÓ

Aquestes jornades se celebren a Gordiola per a retre homenatge a En Daniel Aldeguer Gordiola (1916-2008) i als seus avantpassats. Amb elles es culminen les activitats paral·leles programades al voltant de l'exposició «**L'eclosió del vidre contemporani. Recordant "VICOINTER '83"**» que va tenir lloc al Museu Nacional de Ceràmica i Arts Sumptuàries "González Martí" i al Museu Cerralbo entre desembre de 2021 i juliol de 2022.

Més de quaranta professionals del món de l'art i del vidre es donaran cita a Gordiola (Mallorca) per tal de reflexionar i debatre sobre l'impuls que el vidre ha tingut prenent en aquests darrers anys a nivell nacional i internacional.

La Declaració del vidre bufat a Espanya com a Manifestació Representativa del Patrimoni Cultural Immaterial (2021), l'Any Internacional del Vidre (2022) i la Proposta d'inclusió del vidre a la Llista Representativa del Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat (UNESCO) prevista per a enguany, ens convoquen a prendre consciència de les possibilitats que el vidre ens ofereix. **El Manifest de Mallorca pel Vidre** i les conclusions que es deriven d'aquest encontre, on no mancaran activitats paral·leles, ens obriran portes per a les pròximes Jornades. Recordant a Joaquín Torres Esteban (1919-1988), pioner del New Glass Movement a Espanya, seguim la seua estela quaranta anys després.

Les jornades s'adrecen a professionals del món del vidre en general i museòlegs, especialment, i busquen també apropar aquesta disciplina al públic general.

COORDINACIÓ GENERAL

M.ª Cristina Giménez Raurell
María Eugenia Díaz de Vivar
César N. Pacheco Cifuentes

DATES

Lunes 16 y martes 17 de octubre de 2023

DURACIÓ

20 horas

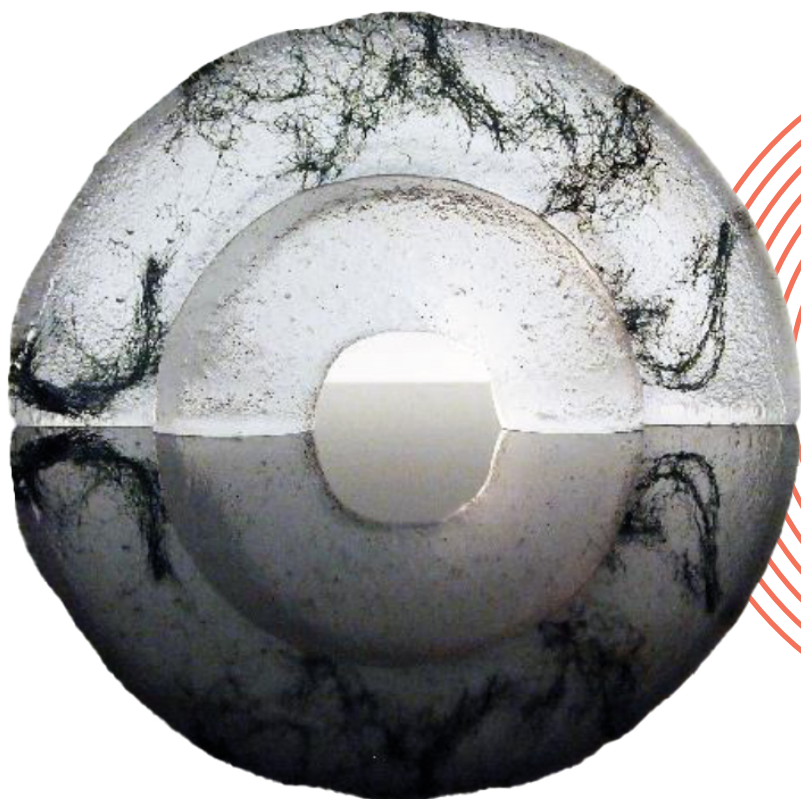
LLOC DE CELEBRACIÓ

Gordiola
Carretera de Manacor, Km. 19
Algaida (Mallorca), Espanya

INFORMACIÓ E INSCRIPCIÓ

www.ijornadasvidrio.com

La inscripció romandrà oberta
fins a completar l'aforament

Landscape #3. Tchai Munch

COMITÈ ORGANITZADOR

Dr. Jaume Coll Conesa

Director. Museo Nacional de Cerámica y Artes Suntuarias "González Martí" (Valencia)

Carmen Jiménez Sanz

Directora. Museo Cerralbo (Madrid)

Daniel Aldeguer Palou

Copropietario Gordiola. Arquitecto (Algaida, Mallorca)

María Agúndez Lería

Subdirectora General de Gestión y Coordinación de los Bienes Culturales. Ministerio de Cultura y Deporte (Madrid)

Elena Vázquez García

Consejera técnica. Subdirección General de Gestión y Coordinación de los Bienes Culturales. Ministerio de Cultura y Deporte (Madrid)

Antonio Suárez Martín

Director. Centro Albayzín. Centro de Referencia Nacional de Artesanía (Granada)

Dolores María Torrero Ortiz

Inspectora Técnica de Artesanía. Consell Insular de Mallorca (Palma, Mallorca)

Dra. M.ª Cristina Giménez Raurell

Conservadora de Museos. Experta en Vidrio Contemporáneo (Madrid)

César N. Pacheco Cifuentes

Director. Gordiola. (Algaida, Mallorca)

COMITÈ CIENTÍFIC

Marisa Aldeguer Palou

Copropietaria Gordiola. Licenciada en Historia del Arte y galerista (Mallorca)

Dr. Abraham Rubio Celada

Historiador del Arte y Restaurador. Secretario. Asociación de Amigos del Museo Nacional de Artes Decorativas. Presidente. Fundación Marqués de Castrillon (Madrid)

Susie Silbert

Conservadora de Vidrio Contemporáneo. *Freelance Advisor* (Corning, Nueva York)

Dra. Elisa Povedano Marrugat

Profesora Titular de Historia del Arte. Universidad Carlos III (Madrid)

Laura Miguel Baumann

Consultora en Artesanía. Secretaria General. WCCE, rama europea del Consejo Mundial de la Artesanía (Bruselas, Bélgica)

M.ª Luisa Martínez García

Directora. Museo de Arte en Vidrio de Alcorcón-MAVA (Madrid)

María Eugenia Díaz de Vivar

Freelance. Objetos con Vidrio (Barcelona-Buenos Aires)

Mikkel Hammer Elming

Director. Glas - Museo de Arte en Vidrio (Ebeltoft, Dinamarca)

Dr. Miquel Àngel Capellà Galmés

Profesor de Historia de Arte. Universitat de les Illes Balears (Palma, Mallorca)

Cristina Tonini

Historiadora del Arte en Vidrio. Istituto Veneto de Scienze, Lettere ed Arti (Venecia, Italia)

Dra. Paloma Pastor Rey de Viñas

Directora. Museo Tecnológico del Vidrio. Fundación Centro Nacional del Vidrio (La Granja, Segovia)

PARTICIPEN

Carmen Fernández Aparicio

Conservadora de Colecciones de escultura, instalaciones y Colección Elena Asins. Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía (Madrid)

Miguel Angel Polo Vereda

Interiorista y escultor (Madrid)

Josefina Moya Obes

Decoradora y colaboradora del Centre del Vidre de Barcelona (1985-1995) (Barcelona)

Dra. Sílvia Cañellas Martínez

Vicepresidenta de ARCOVE (Asociación para la Restauración y Conservación de las Vidrieras de España). Miembro de la RACBASJ y del *Corpus Vitrearum* (Barcelona)

Silvia Martín Delgado

Responsable de Fundesarte, Escuela de Organización Industrial (Madrid)

Marta de Paz Urueña

Artista y profesora de Vidrio (León-Barcelona)

Nico Guevara

Diseñador industrial. Colaborador de Lafiore (Palma, Mallorca)

Sònia Torres Planas

Project manager. Lafiore (S'Esgleieta, Mallorca)

Antoni Gayá García

Maestro Artesano e Investigador de Vidrio Arqueológico (Palma, Mallorca)

Núria Torrente

Artista del vidrio y presidente de ACAV, Associació Catalana de les Arts del Vidre (Barcelona)

Mónica Fuster

Artista visual (Palma, Mallorca)

Horacio Sapere

Artista plástico (Ses Salines, Mallorca)

María Luisa González Pena

Conservadora-restauradora de Bienes Culturales (Zaragoza)

María Pía Timón Tiemblo

Etnóloga. Especialista en Patrimonio Cultural Inmaterial y Premio Nacional de Conservación y Restauración de Bienes Culturales (Madrid)

Cristina Lafuente Martínez

Conservadora de Museos, Subdirección General de Gestión y Coordinación de los Bienes Culturales. Ministerio de Cultura y Deporte (Madrid)

Iasone Cañada Zorrilla

Escritora y artista. Hija de Ángel Cañada Gutiérrez. Maestro vidriero (Bilbao)

Ana Rosa Cañada Zorrilla

Ceramista e hija de Ángel Cañada Gutiérrez. Maestro vidriero (Bilbao)

Pascual Esteban Yern

Empresario. Antiguo propietario de Menestralía (Campanet, Mallorca)

Gabi Ignasi Madrid

Escultor (Consell, Mallorca)

Procés de fabricació de la copa Soraya. Gordiola

II JORNADES INTERNACIONALS DE VIDRE CONTEMPORANI EL VIDRE AL SEGLE XXI

JORNADA 1

PROGRAMA <
(Horario CET)

DILLUNS, 16 D'OCTUBRE

- 09.00 h Acreditació dels participants
- 09.30 h Benvinguda
Antònia Roca Bellinfante
Consellera executiva de Cultura i Patrimoni i Vicepresidenta primera. Consell Insular de Mallorca
Daniel Aldeguer Palou
Copropietari de Gordiola
Dr. Jaume Coll Conesa i Antonio Suárez Martín
Representants del comitè organitzador
- 09.45 h Presentació
Elena Vázquez García i Dolores María Torrero Ortiz

SESSIÓ DE MATÍ

Dra. M.ª Cristina Giménez Raurell (presenta)

- 10:00 h Conferència inaugural. **Making New Glass**
Susie Silbert
- 11.00 h CAFÉ
- 11.30 h Vídeos de treball en viu: **Així ho fem I**. **María Eugenia Díaz de Vivar** (coordina)
- 12.00 h Taula rodona. **Vidre i art contemporani a Espanya**
Dr. Abraham Rubio Celada i Dra. Elisa Povedano Marrugat (moderen)
Carmen Fernández Aparicio, Miguel Angel Polo Vereda, Mónica Fuster i Dra. Sílvia Cañellas Martínez (participen)
- 13.15 h Debat
- 14.00 h DINAR

SESSIÓ DE VESPRADA

Dr. Jaume Coll Conesa (presenta)

- 16.00 h Conferència. Historias de un oficio: **Gordiola y las raíces de la tradición vidriera (siglo XVIII)**
Dr. Miquel Àngel Capellà Galmés
- 17.00 h Visita al Museu del Vidre i als forns. **Gordiola**
Daniel Aldeguer Palou y M.ª Cristina Giménez Raurell
- 18.00 h Taula rodona. Artesania, disseny i formació: **l'ofici a través de la història**
Antonio Suárez Martín i Silvia Martín Delgado (moderen)
Sònia Torres Planas con Nico Guevara, Marta de Paz Urueña, Antoni Gayà García i Josefina Moya Obes (participen)
- 19.15 h Debat

JORNADA 2

JORNADES INTERNACIONALS DE VIDRE CONTEMPORANI EL VIDRE AL SEGLE XXI

JORNADA 2

PROGRAMA <
(Horario CET)

DIMARTS 17 D'OCTUBRE

SESSIÓ DE MATÍ

Dr. Abraham Rubio Celada (presenta)

- 10:00 h Conferència. **El arte contemporáneo en vidrio visto desde el MAVA**
M.ª Luisa Martínez García
- 11:00 h CAFÉ
- 11:30 h Vídeos de treball en viu: **Així ho fem II.** María Eugenia Díaz de Vivar (Coordina)
- 12:00 h Taula rodona. Recorregut internacional. **El vidre segle XXI**
Núria Torrente i María Eugenia Díaz de Vivar (moderen)
Marisa Aldeguer Palou con Horacio Sapere, Mikkel Hammer Elming, Cristina Tonini
i Laura Miguel Baumann (participen)
- 13:15 h Debat
- 14:00 h DINAR

SESSIÓ DE VESPRADA

Dr. Miquel Àngel Capellà Galmés (presenta)

- 16:00 h Presentació de la sessió de vesprada. Saluda institucional
Margalida Prohens Rigo. Presidenta del Govern de les Illes Balears
Margalida Fullana Arrom. Alcaldessa de l'Ajuntament d'Algaida, Mallorca
- 16:30 h Conferència. **El vidrio en la Lista Representativa del Patrimonio Cultural Inmaterial de la Humanidad (UNESCO)**
Dra. Paloma Pastor Rey de Viñas
- 17:30h Visita al Museu del Vidre i als forns. **Gordiola**
Daniel Aldeguer Palou i M.ª Cristina Giménez Raurell
- 18:30 h Taula rodona. **Protecció jurídica i instruments de salvaguarda. El vidre en Mallorca**
María Pía Timón Tiemblo i María Luisa González Pena (moderen)
Cristina Lafuente Martínez, Iasone i Ana Rosa Cañada Zorrilla, Pascual Esteban Yern i Gabi
Ignasi Madrid (participen)
- 19:45 h Debat
- 20:15 h Conclusions
Dr. Jaume Coll Conesa, Carmen Jiménez Sanz, Susie Silbert i Dra. M.ª Cristina Giménez Raurell
- 20:30 h Cloenda
Isaac Sastre de Diego. Director General de Patrimoni Cultural i Belles Arts. Ministeri de Cultura i Esport
María Agúndez Lería. Subdirectora General de Gestió i Coordinació dels Béns Culturals. Ministeri
de Cultura i Esport

L'equip de Gordiola i els vidriers en actiu (José Jaime Cerdá, Pedro Torres de Haro i Jaime Gallardo Aguiló) són
llegataris de la tradició de la nissaga des de 1719.

JORNADAS INTERNACIONALES DE VIDRIO CONTEMPORÁNEO EL VIDRIO EN EL SIGLO XXI ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

DISSABTES, 14 I 21 D'OCTUBRE

ITINERARI VIDRIER

11:00 h **Itinerari vidrier. «Un recorrido por la historia del vidrio en Palma»**
D'altres mirades. Rutes singulars pel patrimoni de la ciutat
Dra. Isabel Pérez Miró. Tècnic de Cultura. Can Balaguer, Ajuntament de Palma (coordina)
Amalia Salas López-Cepero. Llicenciada en Història de l'Art (mediadora cultural)

DIMECRES 18 D'OCTUBRE

Glass Artist Open Studio

10.00 a **Recorregut pels espais creatius de Mallorca**
19.00 h **María Eugenia Díaz de Vivar** (coordina)

SUGGERÈNCIES

VIDRE I ART CONTEMPORANI EN MALLORCA

- Fundación Pilar i Joan Miró
  - Es Baluard
  - Museo de Lluc
  - Museu Fundación Juan March
  - Can Joan de s'Aigo
  - Botica de la Cartuja de Valldemossa
  - Can Balaguer
  - Església de Nostra Senyora dels Àngels (La Porciúncula, Can Pastilla)
- I molt més...

Organitzat per:

Amb el suport de:

Universitat
de les Illes Balears

Departament
de Ciències Històriques
i Teoria de les Arts

Asociación
de Amigos del Museo Nacional
de Artes Decorativas

OBJETOS CON VIDRIO
ART GLASS OBJECTS

Amb la col·laboració de:

Ajuntament de Palma

ICOM consejo
internacional
de museos
España

FUNDESARTE

MAA

glas MUSEUM OF
GLASS ART

ACAV

ARCOVE
Asociación para la Restauración-Conservación de Vidrieras de España

TOT A PUNT
EVENTS & CATERING